

Република Србија
ВРХОВНИ КАСАЦИОНИ СУД
Рев2 1132/2021
27.10.2021. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни касациони суд, у већу састављеном од судија: Јасминке Станојевић, председника већа, Бисерке Живановић и Споменке Зарић, чланова већа, у парници тужиоца АА из ..., чији је пуномоћник Миле Ранкић, адвокат из ..., против туженог ЈП ЕПС Београд, Огранак ТЕНТ Обреновац, кога заступа Александар Будалић, адвокат из ..., ради исплате, одлучујући о ревизији туженог изјављеној против пресуде Апелационог суда у Београду Гж1 2201/20 од 22.01.2021. године, у седници већа одржаној 27.10.2021. године, донео је

ПРЕСУДУ

ОДБИЈА СЕ као неоснована ревизија туженог изјављена против пресуде Апелационог суда у Београду Гж1 2201/20 од 22.01.2021. године.

ОДБИЈА СЕ захтев туженог за накнаду трошкова ревизијског поступка.

Образложење

Пресудом Основног суда у Лазаревцу П1 935/19 од 15.06.2020. године, ставом првим изреке, одбијен је тужбени захтев тужиоца којим је тражио да се обавезе тужени да му на име испуњења споразума о престанку радног односа исплати још износ од 62.500,00 динара, са затезном каматом по стопи утврђеној Законом о затезној камати почев од 12.01.2017. године, па до исплате. Ставом другим изреке, обавезан је тужилац да туженом на име накнаде трошкова парничног поступка исплати износ од 2.200,00 динара.

Пресудом Апелационог суда у Београду Гж1 2201/20 од 22.01.2021. године, ставом првим изреке, преиначена је првостепена пресуда у ставу првом изреке и обавезан тужени да тужиоцу на име испуњења споразума о престанку радног односа исплати износ од 62.500,00 динара, са законском затезном каматом почев од 12.01.2017. године, до исплате. Ставом другим изреке, преиначено је решење о парничним трошковима, садржано у ставу другом изреке првостепене пресуде, па је одбијен захтев туженог да се обавезе тужилац да му на име накнаде трошкова парничног поступка исплати износ од 2.200,00 динара, а обавезује се тужени да тужиоцу накнади парничне трошкове у износу од 22.300,00 динара, са законском затезном каматом почев од дана извршности, па до исплате. Ставом трећим изреке, обавезан је тужени да тужиоцу накнади трошкове другостепеног поступка у износу од 20.800,00 динара.

Против правноснажне пресуде донете у другом степену, ревизију је благовремено изјавио тужени због погрешне примене материјалног права, са предлогом да се о истој одлучује применом одредбе члана 404. ЗПП.

С обзиром да је ревизија туженог дозвољена по одредбама члана 403. став 2. тачка 2. ЗПП („Службени гласник РС“ број 72/11...55/14), то није било потребе да се о истој одлучује као о посебној ревизији.

Испитујући побијану пресуду, у смислу члана 408. у вези члана 403. став 2. тачка 2. Закона о парничном поступку („Службени гласник РС“, бр.72/11 и 55/14), Врховни касациони суд је нашао да је ревизија туженог неоснована.

У поступку није учињена битна повреда одредаба парничног поступка из члана 374. став 2. тачка 2. ЗПП, на коју Врховни касациони суд пази по службеној дужности.

Према утврђеном чињеничном стању, тужилац је био запослен код туженог и радни однос му је престао 27.12.2016. године, на основу закљученог Споразума о престанку радног односа од 20.12.2016. године. Споразумом је предвиђено да тужени исплати тужиоцу стимулативну накнаду у нето износу од 3.122.793,00 динара. Наведена накнада је умањена за износ од 62.500,00 динара, на име зајма који је тужилац примио. Наиме, Одлуком од 12.03.2014. године одобрена је исплата зајма запосленима код туженог у износу од 62.500,00 динара. Тужиоцу је наведени износ исплаћен, а он се изјавом од 14.03.2014. године, обавезао да у случају престанка радног односа пре почетка отплате зајма или пре истека крајњег рока за отплату зајма врати неотплаћени износ. Одредбом члана 4. наведеног споразума о престанку радног односа, тужилац се сагласио да му се приликом исплате стимулативне накнаде иста умањи за износ свих доспелих и недоспелих новчаних обавеза које има према туженом. Решењем туженог од 12.01.2017. године тужиоцу је утврђена и отпремнина у висини од 462.464,13 динара, која му је у целости исплаћена 16.01.2017. године.

Полазећи од утврђеног чињеничног стања, првостепени суд је закључио да се тужилац потписивањем изјаве приликом одобрења исплате зајма, сагласио у потпуности са условима добијања бескаматног зајма у наведеном износу, а да се потписивањем споразума о престанку радног односа сагласио да му од стимулативне накнаде приликом исплате иста буде умањена за износ доспелих и недоспелих новчаних обавеза које има према послодавцу, па је према ставу првостепеног суда тужени основано умањио стимулативну накнаду тужиоцу за износ наведеног зајма и из ових разлога одбио тужбени захтев тужиоца.

Другостепени суд је усвајајући жалбу тужиоца закључио да је првостепени суд погрешно применио материјално право, због чега је преиначио пресуду и усвојио тужбени захтев. По становишту тог суда, стимулативна накнада према правилу из члана 105. став 3. Закона о раду, не сматра се зарадом, па послодавац није имао овлашћења да своје новчано потраживање према запосленом наплати обустављањем од отпремнине, чак и када је за то запослени дао пристанак у писменој форми, без обзира и независно од чињенице што ова накнада не представља отпремнину због одласка у пензију, већ такозвану стимулативну накнаду при престанку радног односа.

Неосновано се ревизијом туженог указује да је побијана пресуда заснована на погрешној примени материјалног права.

Према члану 123. став 1. Закона о раду, послодавац може новчано потраживање према запосленом наплатити обустављањем од његове зараде само на основу правноснажне одлуке суда, у случајевима утврђеним законом или уз престанак запосленог. Сагласно члану 105. став 3. наведеног закона, отпремнина исплаћена у складу са чланом 158. тог закона не сматра се зарадом.

С обзиром на изложено, тужени је износ одобреног зајма могао, уз престанак тужиоца, одбити само од његове зараде, али не и стимулативне накнаде. Супротно наводима ревизије, стимулативна накнада има карактер отпремнине, јер је тужиоцу исплаћена на основу споразума о престанку радног односа, закљученог у циљу спровођења плана оптимизације (смањења) броја запослених. Такве накнаде тужилац се није могао одрећи (члан 60. став 4. Устава Републике Србије), па зато изјава од 14.03.2014. године и члан 4. споразума о престанку радног односа од 20.12.2016. године, чијим потписивањем се тужилац сагласио да се износ зајма одбије од стимулативне накнаде, не могу производити правно дејство. То даље значи да тужени, тек након исплате стимулативне накнаде, има могућност да тужбом или на други начин од тужиоца потражује исплату зајма, али ни у ком случају не може по том основу умањити његову отпремнину.

Из наведених разлога, на основу члана 414. став 1. ЗПП, одлучено је као у првом ставу изреке.

Одлука садржана у другом ставу изреке донета је на основу члана 165. став 1. у вези члана 154. ЗПП, а имајући у виду да тужени није успео у поступку по ревизији.

**Председник већа - судија
Јасминка Станојевић,с.р.**

За тачност отправка
Управитељ писарнице
Марина Антонић